

ЦИТ: ua117-079

DOI: 10.21893/2415-7538.2016-05-1-079

УДК 004.9

Антонов В.М., Голобородько Є.П

ГЕРМЕНЕВТИКА В ПЕДАГОГІЦІ: ІННОВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ*Національний Технічний Університет України «КПІ імені Ігоря Сікорського»,**Київ, пр. Перемоги, 37, 252056**Antonov V.N., Holoborodko E.P.***HERMENEUTICS IN PEDAGOGY: INNOVATION ASPECT***National technic university Ukraine "KPI", Ukraine**Academic Acmeology, Kiev, pr. Peremogi, 37, 252 056*

Анотація. Розглядаються питання застосування герменевтики у педагогіці та освіті на основі інноваційних технологій та реалізації запропонованого підходу за допомогою комп'ютерно - математичної акме-психолого-генетичної та етасологічно-етносної герменевтичної інформаційної системи. **Психологічно-педагогічна герменевтика** — напрям герменевтики, у фокусі якого перебувають проблеми розуміння й інтерпретації **складних психічно-педагогічних феноменів людини**, що розглядаються в цілісному охопленні реальних змістовно життєвих орієнтацій і в культурно-історичному векторі їх становлення і розвитку. Розглянута проблема застосування герменевтики у педагогіці та її практичне застосування і перспективи розвитку через комп'ютерну реалізацію.

Ключеві слова. Герменевтика, педагогіка, акмеологія, психологія, етасологія, гендерологія.

Abstract. In this paper describe the use hermeneutics in pedagogy and education on the base innovation technology and realization that approach on the help computer- mathematics acme- psychology genetic and etiology- etnosnoi hermeneutics information system. Psychology - education hermeneutics - direct hermeneutics with goal solve problem knowledge and interpretation complex psychic- education phenomena human for regard in the all research real content live orientation and in culture- history vector its build and development. Problem regard as use hermeneutics in pedagogy and practice using and perspective progress on the base computer's realization.

Key words: hermeneutics, pedagogy, acmeology, psychology, etiology, genderology.

Вступ.

Герменевтика (грецьке *hermeneia* — тлумачення) — напрям у філософії, педагогіці та гуманітарних науках, в якому розуміння розглядається як умова адекватного виховання, навчання, освіти та осмислення соціального буття. Історичні різновиди герменевтики: переклад (наявного смислу своєю мовою); реконструкція (відтворення автентичного смислу або ситуації виникнення смислу); діалог (формування нового смислу в Інтер персональному смисловому контексті). Герменевтика - це теорія і практика тлумачення, інтерпретації, розуміння.

Основний текст. *Психологічно-педагогічна герменевтика* — напрям герменевтики, у фокусі якого перебувають проблеми розуміння й інтерпретації *складних психічно-педагогічних феноменів людини*, що розглядаються в цілісному охопленні реальних змістовно життєвих орієнтацій і в культурно-історичному векторі їх становлення і розвитку.

Психіатрична герменевтика - формулюється як напрямлення, що займається трактуванням сенсом психопатологічних розладів для розуміння їх символіки, знакової структури та динаміки.

Генетична Герменевтика. Завдяки відкриттям останнього століття сучасній науці відомі головні механізми еволюції, пов'язані з генетичним успадкуванням. Ці механізми досить прості за своєю ідеєю, проте ефективні. Просте моделювання еволюційного процесу на комп'ютері дозволяє вирішити багато практичних завдань. Такі моделі отримали назву «генетичні алгоритми» і вже широко використовуються в різних галузях.

Етасологічна (вікова) герменевтика та етасологічна акмеологія - комплексна наука, що включає пренатологію, перінатологію, педологію, ювенологію, педагогіку, андрагогіку, акмеологію, геронтологію або мудрагеліологію, анти-ейджизм. Вони характеризуються важливими віковими (етасологічними) особливостями розвитку людини (немовля, підліток, молодь, доросла (зріла) особа, людина поважного віку, довгожителі). *Пренатанальна акмеологія* - наука, що опікується проблемами, які мають відношення до періоду перед народженням. Існує поняття *пренатанальна діагностика*, що дозволяє здійснювати тестування, діагностику, моніторинг та скрінінг дитини до народження. *Акмеологія педології* - акмеологія, що досліджує стан, розвиток та акселерацію здібностей людини у період з дня народження до 13 - 14 років. Це наука про виховання, навчання та освіти дітей, що базується на визнанні фаталістичної залежності долі дитини від біологічних і соціальних факторів, впливу спадковості.

Дані дослідження на основі етасологічно-педагогічної кіберакмеології. **Об'єктом** кіберакмеологічного дослідження виступає людина відповідної вікової категорії. **Мета** - комп'ютерний кібернетично-математичний аналіз внутрішніх та зовнішніх параметрів життєдіяльності людини у ракурсі її вікових потенційно – ресурсних можливостей з метою побудови (синтезу) акме- моделі та біотехнічних (комп'ютерних) автоматизованих робочих місць (АРМ) її гармонійної акме- життєдіяльності. **Основні завдання** - дослідження (аналіз, синтез, антиципація) вікових параметрів людини за допомогою кіберакмеологічної експертно - аналітичної інформаційної системи медико - біологічного типу. **Очікувані результати:** побудова етасологічних (вікових) нормативних та акме- індивідуальних математичних та інфологічних моделей життєдіяльності особи; формування акме- людини майбутньої акме- України на основі застосування *комп'ютерної аналітичної експертної інфо- системи*; проектування та реалізація *комп'ютерно - аналітичних експертних інтелектуальних біотехнічних (комп'ютерних) медико-біологічних* інформаційних систем акме- людини з метою її самовдосконалення, самоосвіти, самореалізації тощо.

Гендерна Герменевтика. Загально відомо, що чоловіки і жінки характеризуються різними фізичними, фізіологічними, біологічними, духовними, розумовими, біохімічними тощо чинниками. **Гендер** (анг. Gender – рід, стать): це означає, по-перше, відмінність між чоловіком і жінкою за анатомічними ознаками; по-друге, це соціальний розподіл, який часто базується на статевих відмінностях, але не обов'язково збігається з ним. **Гендерна роль** (gender role – статева роль) – поведінка, яка нормативно очікується від чоловіка / жінки. Це також зовнішні прояви моделі поведінки, що дозволяють людям судити про міру приналежності когось до чоловічої чи жіночої статі. **Гендерні статеві відмінності** – характеризуються множиною впливом статевих гормонів (естрогенів, протестрогенів, тестостерону) на мозок і тіло Людини. Вони мають анатомічні, фізіологічні і поведінкові особливості.

Етносна Герменевтика. Етнічна свідомість – це детермінована етнічним контекстом гештальту, предметна у фіксованій системі значень, смислів та способів дій форма свідомості, яка продукує етнічний образ світу. Основна ідея етнологічної акмеології полягає в тому, що пасіонарний поштовх, що призводить до етнічної динаміки та зміни структури етносу, розглядається саме як тнічне акме. Відомо, що етнічна свідомість може розглядатись як у діахронічному плані (етногенез), так і в синхронічному плані становлення етнічності в онтогенезі. Лінгвістика - це розділ мовознавства, що відповідає за дослідження особливостей розмовної мови. Наука вивчає варіації між мовами, їх слабкі і сильні сторони, діалекти різних народів. Прикладна лінгвістика займається впровадженням мовних функцій у різні області діяльності людини. Практична лінгвістика займається пізнанням мови, передачею цих знань іншим. Практична лінгвістика знаходить застосування теоріям, які створив прикладної підрозділ мовознавства. *Комп'ютерна лінгвістика - це наука, що вивчає такі питання, як штучний інтелект, машинний переклад, мови програмування, розпізнавання мови і т. д., І саме дані прикладної лінгвістики дозволяють так швидко вдосконалювати комп'ютерні програми і способи спілкування.* **Математична Лінгвістика** або алгебраїчна лінгвістика, обчислювальна лінгвістика — галузь науки на межі математики й лінгвістики, що вивчає найзагальніші закони будови символічних послідовностей, або знакових систем, до яких належать деякі абстрактні математичної структури, штучні та природні мови. **Математична лінгвістика** - ряд галузей теоретичного і прикладного мовознавства, в яких використовуються поняття і методи математики (теорії ймовірностей, математичної статистики, теорії інформації, математичної логіки, теорії алгоритмів тощо). *Комп'ютерна лінгвістика (computational linguistics)* – спрямована на розробку автоматизованих методів зберігання, обробки, переробки й використання лінгвістичних знань й інформації, репрезентованої знаками природної мови. Метою комп'ютерної лінгвістики є реконструкція знань про мову і в мові, яка б забезпечувала автоматизацію інтелектуальних функцій і когнітивної діяльності людини, автоматизоване породження мовлення та його комп'ютерну обробку й розпізнавання і т. ін. А. У тісній взаємодії з комп'ютерною використовується **математична лінгвістика**, яка являє собою дисципліну, відповідальну за розробку формального апарату

опису штучних і природних мов. **Комп'ютерно - математична акме-психолого-генетична та етасологічно-етносна герменевтична (КМАПГЕЕГ) інформаційна система (ІС) розробляється** для застосування фахівцями різних спеціальностей для адекватного тлумачення, інтерпретації, розуміння текстів, а також як напрям автоматизації проблем герменевтики, у фокусі якої перебувають проблеми розуміння й інтерпретації **складних психічних феноменів людини**. Основою такої **КМАПГЕЕГ ІС** - науково-метрична фундаментально-прикладна професійна **база даних, база знань та база мета знань**, що формується високо професійними експертами з різного фаху, досвіду, освіти та виховання. При створенні такого Банку Даних враховуються більше 4500 характерних чинників людини: індуктора і перцепієнта (**їх генотип і фенотип**), які роблять спробу «порозумітися». У якості індуктора виступає дослідник, а у якості перцепієнта - суб'єкт (людина), або об'єкт (текст у самому широкому розумінні). При цьому розробники **КМАПГЕЕГ ІС** - враховують **статеві-гендерні і сексуальні чинники, етасологічні (вікові), етносні (національні) і багато інших, які суттєво впливають на якість адекватного сприйняття і розуміння текстів і один одного**. Основою роботи такої **КМАПГЕЕГ ІС** є інтерактивна технологія спілкування або технологія комп'ютерного діалогу.

Висновки. Була розглянута проблема застосування герменевтики у педагогіці та її практичне застосування і перспективи розвитку через комп'ютерну реалізацію. Практичне застосування та перспективи розвитку **КМАПГЕЕГ** - полягає в адекватно-синергетичному та експертно-аналітичному спілкуванні між *педагогом-дослідником і комп'ютером* із застосуванням *інноваційної кібернетично-акмеологічної технології* з метою підвищення якості і кількості розуміння і розпізнавання текстів, бесід, діалогів тощо у педагогіці.

Література

1. Антонов В.М. Гармонійна акме- особистість. Монографія - Київ . - 2014 - 384 с.
2. Антонов В.М. Прикладна та професійна акмеологія. Монографія - Київ . - 2014. - 380 с.
3. Антонов В.М. Кібернетична акмеологія: теорія і практика: Монографія (друге видання). - Київ. - 2015 - 230 с.
4. Проблемы психологической герменевтики / Под ред. Н.В. Чепелевой. - К.: Изд-во Нац. пед. ун - та им. Драгоманова. - 2009. - 382 с.
5. Шлейермахер Ф. Герменевтика. - Издательство: СПб, Европейский дом, 2004
6. Чепелева Н.В., Яковенко Л.П. Вплив смислової структури тексту на його розуміння читачем // Актуальні проблеми психології - Збірник наукових праць Інституту психології НАПН України.-Психологічна герменевтика - 2011,Том II Випуск 7.

Стаття отправлена: 03.04.2017 г.

© Антонов В.М., Голобородько Є.П.